

Hervormde Gemeente Katwijk aan Zee

PROTESTANTSE KERK IN NEDERLAND

Oude kerk 18:00
Ds. W.J. Westland

16-11-25
Wijk: Morgenster

Votum en groet

Psalm 141:3

'k Roep, HEER, in angst tot U gevloeden,
Ai, haast U tot mijn hulp en red;
Hoor naar de stem van mijn gebed,
Daar ik U aanroep in mijn noden.

Geloofsbelijdenis

Tien Geboden: 7,8,9

7. Gij zult niet doodslaan, noch u wreken.
Breekt nooit den echt; steelt niemands goed.
Gij zult geen vals getuig'nis spreken,
Bemint elk met een vroom gemoed."

8. Uw hart zal nimmer iets begeren
Van alles, wat uws naasten is;
Uw ziel zal, als uw mond, God eren,
En houden Zijn getuigenis."

9. Och, of wij Uw geboën volbrachten!
Genâ, o hoogste Majesteit!
Gun door 't geloof in Christus krachten,
Om die te doen uit dankbaarheid.

Gebed om de opening van het Woord

Schriftlezing: Numeri 23: 11 – 24

11. Toen zei Balak tegen Bileam: Wat doet u mij *nu* aan? Ik heb u *hierheen* laten halen om mijn vijanden te vervloeken, maar zie, u hebt *hen* juist gezegend!

12. Hij antwoordde en zei: Zou ik dat wat de HEERE mij in de mond legt, niet nauwlettend uitspreken?

13. Toen zei Balak tegen hem: Kom toch met mij mee naar een andere plaats, vanwaar u het *volk* kunt zien; slechts de uitlopers ervan kunt u zien, u kunt het niet helemaal zien. Vervloek het mij daarvandaan!

14. Hij nam hem mee *naar* de vlakte van Zofim, naar de top van de Pisga. En hij bouwde zeven altaren, en hij offerde op elk altaar een jonge stier en een ram.

15. Toen zei hij tegen Balak: Ga hier bij uw brandoffer staan, en ikzelf zal verderop *God* ontmoeten.

16. De HEERE ontmoette Bileam en legde hem een woord in zijn mond. En Hij zei: Keer naar Balak terug, en aldus moet u spreken.

17. Hij kwam bij hem, en zie, hij stond bij zijn brandoffer, met de vorsten van Moab bij hem. En Balak zei tegen hem: Wat heeft de HEERE gesproken?

18. Toen hief hij zijn spreuk aan en zei: Sta op, Balak, luister; hoor mij aan, zoon van Zippor.

19. God is geen man, dat Hij liegen zou, of een mensenkind, dat Hij *ergens* berouw over hebben zou. Zou Hij *iets* zeggen en *het* dan niet doen? Zou Hij spreken en het niet gestand doen?

20. Zie, ik kreeg *opdracht* om te zegenen: als Hij zegent, kan ik het niet keren.

21. Hij aanschouwt geen onrecht in Jakob; ook ziet Hij geen kwaad in Israël aan. De HEERE, zijn God, is met hem, en de *jubelklank* van de Koning is bij hem.

22. God heeft hen uit Egypte geleid; Hij is hem als de hoorns van een wilde os.

23. Want er bestaat geen bezwering tegen Jakob of waarzeggerij tegen Israël. Er wordt in deze tijd over Jakob gezegd, en over Israël, wat God gedaan heeft.

24. Zie, een volk, het staat op als een leeuwin, als een leeuw richt het zichzelf op; het gaat niet liggen, voordat het *zijn* prooi opgegeten heeft en het bloed van *zijn* slachtoffers gedronken heeft.

Efeze 4: 17-32

17. Dit zeg ik dan en getuig *ervan* in de Heere, dat u niet meer wandelt zoals de andere heidenen wandelen, in de zinloosheid van hun denken,

18. verduisterd in het verstand, vervreemd van het leven dat uit God is, door de onwetendheid die in hen is, door de verharding van hun hart.

19. Zij hebben zich, ongevoelig als ze zijn geworden, overgegeven aan losbandigheid, om alle onreinheid begerig te bedrijven.
 20. Maar u hebt Christus zo niet leren kennen,
 21. als u Hem tenminste gehoord hebt en door Hem bent onderwezen, zoals de waarheid in Jezus is,
 22. *namelijk* dat u, wat betreft de vroegere levenswandel, de oude mens aflegt, die te gronde gaat door de misleidende begeerten,
 23. en dat u vernieuwd wordt in de geest van uw denken,
 24. en u bekleedt met de nieuwe mens, die overeenkomstig *het beeld* van God geschapen is, in ware rechtvaardigheid en heiligheid.
 25. Leg daarom de leugen af en spreek de waarheid, ieder tegen zijn naaste; wij zijn immers leden van elkaar.
 26. Word boos, maar zondig niet; laat de zon niet ondergaan over uw boosheid,
 27. en geef de duivel geen plaats.
 28. Wie gestolen heeft, moet niet meer stelen, maar zich liever inspannen om met de handen goed werk te doen, om *iets* te kunnen delen met wie gebrek heeft.
 29. Laat er geen vuile taal uit uw mond komen, maar *wel* iets goeds, wat nuttig is tot opbouw, opdat het genade geeft aan hen die het horen.
 30. En bedroef de Heilige Geest van God niet, door Wie u verzegeld bent tot de dag van de verlossing.
 31. Laat alle bitterheid, woede, toorn, geschreeuw en laster van u weggenomen worden, met alle slechtheid,
 32. maar wees ten opzichte van elkaar vriendelijk *en* barmhartig, en vergeef elkaar, zoals ook God in Christus u vergeven heeft.

Psalm 12:2,3 en 6

2. 't Is al bedrog en valsheid, wat zij spreken;
 De vleierij, een bron van bitt're smart,
 Glijdt van de tong als vloeiend' oliebeken;
 Zij spreken niet dan met een dubbel hart.

3. De HEER, Die 't waar' van 't vals' kan onderscheien,
 En 's mensen hart, hoe listig ook, doorziet,
 Snij' spoedig af de lippen, die ons vleien,
 De trotse tong, wier grootspraak elk verdriet.

6. Des HEEREN woord is rein, en al Zijn spreken
 Is zuiver, als het allerfijnst metaal;
 Nooit is het schuim van 't zilver zo geweken,
 Schoon in den kroes gelouterd zevenmaal.

Verkondiging uit: HC 43 -> zie hand-out onderaan de liturgie!

Thema: Heerlijk, eerlijk

Psalm 119:15 en 16

15. Weer snood bedrog, o God, van mijn gemoed;
 Laat Uw genâ mij Uwe wetten leren.
 Ik kies den weg der waarheid voor mijn voet,
 Om mij van 't pad der zonden af te keren;
 Uw rechten, die zo heilig zijn en goed,
 Steld' ik mij voor; die wil ik need'rig eren.

16. Mijn hart kleeft vast aan waarheid en aan deugd;
 Het zal op uw getuigenissen hopen;
 Beschaam mij niet; wil mij, in U verheugd,
 Tot Uwe vrees, o HEER, gestadig nopen.
 Als Gij mijn hart verwijdt door ware vreugd,
 Zal ik het pad van Uw geboden lopen.

Dankgebed

Psalm 45:1

Mijn hart, vervuld met heilbespiegelingen,
 Zal 't schoonste lied van enen Koning zingen;
 Terwijl de Geest mijn gladde tonge drijft;
 Is z' als de pen van een, die vaardig schrijft.
 Beminlijk Vorst, uw schoonheid hoog te loven,
 Gaat al het schoon der mensen ver te boven;
 Genâ is op uw lippen uitgestort,
 Dies G' eeuwiglijk van God gezegend wordt.

Zegenbede

Psalm 20 : 1

Dat op uw klacht de hemel scheure!

Dat zich de HEER ontdekk'!

De God van vader Jacob beure

U in een hoog vertrek.

Hij doe in gunstrijk welbehagen,

Uit Sions tempelzalen,

Om u te helpen en te schragen,

Zijn zegen nederdalen!

Hand-out bij de preek over Zondag 43 van de Heidelbergse Catechismus

Zo 16 nov. 2025, Oude Kerk Katwijk aan Zee

Negende gebod

U zult geen vals getuigenis spreken tegen uw naaste.

Ex. 20:16

Vraag 112: Wat wil God in het negende gebod?

Dat ik tegen niemand een vals getuigenis afleg, niemands woorden verdraai, geen kwaadspreker of lasteraar ben, niemand lichtvaardig en zonder wederhoor veroordeel of laat veroordelen. Maar dat ik alle soorten leugen en bedrog als werken van de duivel zelf vermijd, als ik niet de zware toorn van God op mij wil laden. Evenzo, dat ik in rechtszaken en alle andere handelingen de waarheid liefheb, eerlijk spreek en getuig en ook de eer en de goede naam van mijn naaste naar mijn vermogen verdedig en die bevorder.

Schriftlezingen: Num. 23:11-24 en Ef. 4:17-32

Voor de dienst – om erin te komen

- ➔ Vindt u het negende gebod een moeilijk gebod om te houden?
- ➔ Welke Bijbelse voorbeelden kent u van zonde tegen het negende gebod?

In de dienst – om er bij te blijven

Voor de kinderen

1. Weet jij nog een moment te bedenken dat je loog tegen je ouders of je vriend(in) of op school?
2. Hoe voelde jij je toen? Zou jij dat tegen de Heere vertellen?
3. De dominee vertelt in de preek waarom liegen zo erg is. Waarom is liegen zo erg?
4. Wie is de vader van de leugen?
5. Wat zegt de Heere Jezus over de waarheid?
6. Door welke drie zeven laat Socrates het bericht gaan dat zijn vriend op straat wil vertellen?
7. Bedenk een compliment dat je aan vriend of vriendin zou willen geven.

Thema: Heerlijk eerlijk

Inleiding

Twee voorbeelden van het negende gebod

Het gaat over meer dan liegen(Deut. 19: 15-21)

Waarom is eerlijkheid zo belangrijk?

Gewoon een goede regel?

Gods Naam

Gods eigenschap(Num. 23:19, Titus 1:1,2)

Gods berouw(Jona 3:10)

Gods beloften vervuld(Joh. 14:6)

Waar oneerlijkheid en wantrouwen vandaan komen

Zondeval(Gen. 3:1-6, Joh. 8:44)

Leugen en bedrog in onze tijd

Hoe eerlijk ben jij? (Jak. 3:6)

Hoe word je eerlijk?

Is de leugen een kleine zonde? (Openb. 21: 8,27)

Belijden

Genade

De Geest geeft nieuwe taal(Ef. 4:25,26,30,32)

De zeven van Socrates

Altijd zwijgen?

Afsluiting

Leven in afhankelijkheid

Na de dienst – om vast te houden

- ➔ Wanneer is het voor jou verleidelijk om te liegen?
- ➔ Kun jij Bijbelse voorbeelden geven waarin Gods betrouwbaarheid blijkt? Wat betekent Gods betrouwbaarheid voor je geloofsleven?
- ➔ Bij Christus is genade voor de zonde tegen het negende gebod. Wat ervaar je van die genade?
- ➔ Het negende gebod hangt samen met andere geboden. Aan welke geboden moet je dan denken? In de geschiedenis van Achab en Naboth zie je dat ook. Welke geboden worden in 1 Kon. 21 ook overtreden?
- ➔ Wat leer je vanuit Jakobus 3 over het negende gebod?
- ➔ Hoe spreek je als de Geest van God je tong bestuurt?
- ➔ Hoe kun je een gesprek de goede kant opsturen?
- ➔ Als je het negende gebod leest als een belofte, wat betekent dit dan?